

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums “Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “IKT standartizācijas prioritātes digitālajam vienotajam tirgum””

(COM(2016) 176 final)

(2016/C 487/15)

Ziņotājs: **Gundars STRAUTMANIS**

Apspriešanās	Eiropas Komisija, 19.4.2016.
Juridiskais pamats	Līguma par Eiropas Savienības darbību 304. pants
Atbildīgā specializētā nodaļa	Transporta, enerģētikas, infrastruktūras un informācijas sabiedrības specializētā nodaļa
Pieņemts specializētās nodaļas sa- nāksmē	7.9.2016.
Pieņemts plenārsesijā	21.9.2016.
Plenārsesija Nr.	519
Balsojuma rezultāts	159/1/3
(par/pre/atturas)	

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1. **EESK kopumā atzinīgi vērtē** Komisijas izstrādāto dokumentu, jo tas ir aizsākums praktiskiem plāniem un iniciatīvām IKT standartizācijas veicināšanai; tajā ir noteiktas prioritārās jomas un galvenās aktivitātes ar termiņiem (*roadmap*).

1.2. **EESK uzskata**, ka standartizācijai ir jāveicina pievienotās vērtības pieaugums, darba vietu nodrošinājums jebkurā jomā un sabiedrības labklājības līmeņa pieaugums kopumā. Tādēļ pareiza standartizācijas prioritāro jomu noteikšana, tajā skaitā IKT nozarē, ir īpaši svarīga, lai risinātu šos visai sabiedrībai tik svarīgos jautājumus. Tas apliecina Komisijas paziņojuma nepieciešamību un skaidri parāda, kādēļ šī dokumenta radīšana ir būtiska tālākai IKT standartizācijas veicināšanai un līdz ar to vienotā digitālā tirgus attīstībai.

1.3. **EESK vēlas ieteikt vairākus uzlabojumus**, kas varētu palīdzēt Komisijai pilnveidot turpmāk izstrādātos paziņojumus un citus saistītos dokumentus.

1.3.1. Ieteikums Nr. 1

EESK iesaka turpmākajos Komisijas paziņojumos un citos saistītajos dokumentos informēt visus iesaistītos dalībniekus par nepieciešamību pēc līdzsvarotas pieejas IKT standartizācijā – standarti kā ierobežojošs faktors pret radošumu (*creativity*).

1.3.2. Ieteikums Nr. 2

EESK iesaka nodrošināt konsekveni attiecībā uz tām IKT standartizācijas prioritārajām jomām, kurām ir atšķirīgi nosaukumi Komisijas paziņojumā un ikgadējā IKT standartizācijas mainīgajā plānā. Lai nodrošinātu atbilstību starp šiem dokumentiem un visiem savstarpēji saistītiem tekstiem, ir jāizmanto vienota terminoloģija.

1.3.3. Ieteikums Nr. 3

Ņemot vērā IKT standartizācijas prioritāšu izvēles svarīgumu, **EESK iesaka** sniegt izsmelošāku informāciju par prioritāro jomu izvēles pamatotību, metodiku un rezultātiem.

1.3.4. Ieteikums Nr. 4

Lai visiem iesaistītajiem dalībniekiem būtu labāka izpratne par Komisijas paziņojuma iedzīvināšanu un pēctecību, **EESK iesaka** sniegt informāciju par regulārajām darbībām, kas būs kā papildinājums vai arī turpinās Komisijas paziņojumā iesākto.

1.3.5. Ieteikums Nr. 5

Lai visiem iesaistītajiem dalībniekiem būtu pārliecība, ka Komisija, sagatavojot paziņojumu, ir izvērtējusi ne tikai jautājumus, kas ir tieši saistīti ar IKT standartizācijas prioritātēm, bet arī novērtējusi izvēlēto prioritāšu ietekmi uz dažādiem ar sociālo aspektu saistītiem jautājumiem (sk. LESD 11. pantu), **EESK iesaka** turpmākajos Komisijas paziņojumos iekļaut konkrētu informāciju par dažādu ieinteresēto pušu līdzdalību un par šādas pieejas IKT standartizācijas jomai sociālajām sekām, kas jau tagad ietekmē visu sabiedrību kopumā.

1.4. Kaut arī **EESK** kopumā atbalsta Komisijas paziņojumu, tomēr **rosina novērtēt**:

- vai paziņojums kā forma ir pietiekams, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, piemēram “iegūt vadošo lomu”, vai tam tomēr nav nepieciešamas formas, kas paver iespējas plašākai un noteiktākai rīcībai,
- vai nevajadzētu pārskatīt pašu šo domu “iegūt vadošo lomu” un Komisijas paziņojumā akcentēt sadarbību ar pasaules standartizācijas organizācijām uz partnerības, nevis sacensības principiem, ņemot vērā to, ka mums ir kopējas vajadzības plašākā nozīmē, kas pārsniedz ES robežas.

2. Ievads

2.1. 2016. gada 19. aprīlī Eiropas Komisija pieņēma paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “IKT standartizācijas prioritātes digitālajam vienotajam tirgum” (COM(2016) 176 final).

2.2. Komisijas paziņojuma **mērķi** ir:

- atbalstīt un nostiprināt Eiropas lomu pasaules digitālajā ekonomikā,
- IKT standartu noteikšanu vairāk saskaņot ar politikas vajadzībām,
- nodrošināt, ka standarti ir dinamiski, atvērti, ciešāk saistīti ar pētniecību un inovācijām.

2.3. Komisijas paziņojuma **gars**:

- **visaptveroša stratēģiska un politiska pieeja prioritāro IKT tehnoloģiju standartizācijai.** Šajā paziņojumā ir izklāstīta visaptveroša stratēģiska un politiska pieeja to prioritāro IKT tehnoloģiju standartizācijai, kas ir būtiskas digitālā vienotā tirgus izveides pabeigšanai,
- **risinājums ar IKT standartizāciju saistītām problēmām.** Lai risinātu ar IKT standartizāciju saistītās problēmas, Komisija paziņo, ka tā “sāks integrētu standartizācijas plānu, lai apzinātu un definētu standartizācijas galvenās prioritātes, īpašu uzmanību pievēršot tehnoloģijām un jomām, kas tiek uzskatītas par ārkārtīgi svarīgām digitālā vienotā tirgus veidošanā”.

2.4. Komisijas paziņojuma **konteksts**:

- **kopīgi standarti kā efektīva digitālā vienotā tirgus pamats.** Kopīgi standarti nodrošina digitālo tehnoloģiju sadarbību un ir efektīva digitālā vienotā tirgus pamats. Tie garantē tehnoloģiju raitu un uzticamu sadarbību, nodrošina apjomradītus ietaupījumus, veicina pētniecību un inovāciju un saglabā tirgu atvērtību. Pretstatā tam atšķirīgie valstu standarti var būtiski palēnināt inovāciju un nostādīt Eiropas uzņēmumus neizdevīgākā stāvoklī attiecībā pret uzņēmumiem citur pasaulē,

- **Regula (ES) Nr. 1025/2012 par Eiropas standartizāciju.** ES standartizācijas politikas jaunākās pārskatīšanas rezultātā tika pieņemta Regula (ES) Nr. 1025/2012 par Eiropas standartizāciju un izveidots regulējums pārredzamākai, efektīvākai un iedarbīgākai Eiropas standartizācijas sistēmai attiecībā uz visām rūpniecības nozarēm. **Šis paziņojums ir balstīts uz Regulu (ES) Nr. 1025/2012** ⁽¹⁾ un saistīts ar plašākā vienotā tirgus stratēģijā plānoto kopīgo standartizācijas iniciatīvu (COM(2015) 550 final – paziņojums “Vienotā tirgus pilnīgošana – plašākas iespējas cilvēkiem un uzņēmējdarbībai”).

2.5. Komisijas paziņojuma **svaīgākie aspekti:**

- IKT standarti kā digitālā vienotā tirgus stūrakmens,
- IKT standartu noteikšana: strauji mainīgs un sarežģīts globālais konteksts,
- Eiropas pieeja: divu pīlāru plāns IKT standartizācijas prioritāšu noteikšanai un izpildei digitālā vienotā tirgus vajadzībām,
- piecas prioritārās jomas: IKT standartizācijas pamatelementi,
- augsta līmeņa apņemšanās ar standartu starpniecību panākt un saglabāt vadošo lomu.

3. Komisijas paziņojuma satura pārskats un vispārēji komentāri

3.1. *IKT standarti kā digitālā vienotā tirgus stūrakmens*

3.1.1. Komisijas paziņojuma 1. punktā norādīts, ka pasaules ekonomikas pāreja uz digitālo ekonomiku skar visas rūpniecības un pakalpojumu nozares. Tāpat arī 1. punktā ir apskatīti vispārēji ar paziņojumu saistīti jautājumi, tādi kā:

- paziņojuma mērķis,
- paziņojuma būtība,
- paziņojuma konteksts.

3.2. *IKT standartu noteikšana: strauji mainīgs un sarežģīts globālais konteksts*

3.2.1. Komisijas paziņojuma 2. punktā norādīts, ka IKT standartu izstrāde ir saistīta ar vairākām jaunām problēmām, kam ir nepieciešams mērķtiecīgs un ilgtspējīgs Eiropas līmeņa risinājums.

3.2.2. Paziņojuma tekstā ir uzsvērts, ka šo problēmu sekas cita starpā var būt jau tā ierobežoto resursu izkliedētība, salīdzinoši zema efektivitāte un, vispārīgāk runājot, Eiropas inovācijas spējas mazināšanās.

3.3. *Eiropas pieeja: divu pīlāru plāns IKT standartizācijas prioritāšu noteikšanai un izpildei digitālā vienotā tirgus vajadzībām*

3.3.1. Komisijas paziņojuma 3. punktā izklāstīts prioritārās rīcības plāns nākamajam tehnoloģiju standartizācijas posmam digitālajā ekonomikā.

3.3.2. Komisijas ierosinātā pieeja:

- 1) paziņojumā ir noteikts to digitālā vienotā tirgus prioritāro pamatelementu **saraksts**, attiecībā uz kuriem IKT standartizācija jāuzlabo steidzamā kārtā, kā arī noteikti sasniedzamie rezultāti un izpildes grafiks;
- 2) Komisija ierosina augsta līmeņa politisku procesu, kas paredzēts, lai prioritāšu sarakstu apstiprinātu, uzraudzītu un attiecīgā gadījumā pielāgotu. Ir paredzēts, ka šajā procesā tiks izmantoti Eiropas standartizācijas sistēmas instrumenti un iesaistīts plašs ieinteresēto personu loks gan ES, gan starptautiskā līmenī.

3.3.3. Lai panāktu, ka ES kļūst par pasaules digitālās ekonomikas līderi, abas minētā prioritāšu plāna daļas būs jāvirza kopā.

⁽¹⁾ OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.

3.4. **Piecas prioritārās jomas: IKT standartizācijas pamatelementi**

3.4.1. Komisija paziņojuma 3.1. punktā ir noteikusi piecas prioritārās jomas, kas ir digitālā vienotā tirgus **būtiskie tehnoloģijas pamatelementi** (uzskaitīto jomu secība nav svarīga):

- mākoņdatošana (*cloud computing*),
- lietiskais internets (*Internet of Things – IoT*),
- 5G sakari (*5G communications*),
- (lielo) datu tehnoloģijas (*big data technologies*),
- kibersdrošība (*cybersecurity*).

3.4.2. Prioritārās jomas tika izvēlētas, pamatojoties uz ieteikumu, kas saņemts no Eiropas daudzpusējā ieinteresēto personu foruma par IKT standartizāciju, kurš apvieno nozares ieinteresētās personas, standartu noteicējus, valdību un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus.

3.4.3. Digitālā pārveide plaši ietekmē gan dažādas nozares, gan patērētājus. No šīm izvēlētajām piecām IKT standartizācijas prioritārajām jomām tieši ir atkarīgas arī **daudzas svarīgas IKT pielietojuma jomas** (piemēram, e-veselība, intelektiskās transporta sistēmas, “viedā” enerģētika, progresīva ražošana, “viedās” pilsētas utt.).

3.4.4. **Izvēlētās prioritātes papildinās citus standartizācijas instrumentus, ar kuriem īsteno Eiropas standartizācijas politiku.** Papildus plānotajai kopīgajai Eiropas standartizācijas iniciatīvai šie instrumenti ir IKT standartizācijas mainīgais plāns un Savienības gada darba programma.

3.5. **Augsta līmeņa apņemšanās ar standartu starpniecību panākt un saglabāt vadošo lomu**

3.5.1. Komisijas paziņojuma 3.2. punktā ir minēts, ka ar prioritāšu noteikšanu attiecībā uz IKT standartiem digitālā vienotā tirgus vajadzībām vien nepietiks. **Panākumi ir atkarīgi no plaša ieinteresēto personu loka**, tai skaitā nozares, standartizācijas organizāciju un pētniecības kopienas, kā arī ES iestāžu un valstu pārvaldes iestāžu, **augsta līmeņa apņemšanās sekmēt standartizāciju.**

3.5.2. **Komisija ierosina augsta līmeņa procesu prioritāro pasākumu īstenošanai.** Minētais process balstīsies uz un papildinās Eiropas daudzpusēju ieinteresēto personu forumu, IKT standartizācijas mainīgo plānu un Savienības gada darba programmu kā standartu ieviešanas un izplatīšanas mehānismus. Komisijas paziņojumā ir aprakstīts katrs procesa elements un visas ar to saistītās darbības.

4. Īpašas piezīmes

4.1. **Līdzsvars starp standartizāciju un radošumu (creativity)**

4.1.1. Komisijas paziņojuma kontekstā standartizācija nav mērķis, bet tikai līdzeklis, kura viens no uzdevumiem ir veicināt pētniecību un inovācijas saistībā ar IKT.

4.1.2. Katrs standarts ne tikai dod iespējas, bet arī nosaka rāmjus, nosaka ierobežojumus. Standarti var ne tikai veicināt attīstību, bet arī to kavēt, it sevišķi tādās strauji attīstošās nozarēs kā IKT.

4.1.3. Paziņojuma teksta 2. punktā “IKT standartu noteikšana: strauji mainīgs un sarežģīts globālais konteksts”, runājot par problēmām, ar kurām jāaskaras standartizācijas procesā, ir minēts: “.. aizvien pieaugoša sarežģītība, kuru rada daudzie atšķirīgie standarti, un standartizācijas procesā iesaistīto tehnisko kopienu daudzveidība var **palēnināt inovāciju.**”

4.1.4. Sabiedriskās apspriešanas rezultāti (dokuments *Synopsis report on the public consultation “Standards in the Digital Single Market: setting priorities and ensuring delivery”*) atspoguļo atsevišķu iesaistīto personu (*stakeholder*) grupu, piemēram IKT nozares, viedokli. Šī nozare vēlas augšupēju (*bottom-up*) standartizācijas procesu.

4.1.5. Ir skaidrs, ka pārmērīgi cieša vai priekšlaicīga standartu ieviešana var:

- ierobežot radošumu, kas savukārt kavētu inovatīvu risinājumu izstrādi un ieviešanu,
- radīt situāciju, kad ir izstrādāti un apstiprināti vieni standarti, bet ražotāji savā ikdienas darbībā vadās pēc citiem – pašu noteiktiem, alternatīviem “standartiem”.

4.1.6. Tas nozīmē, ka standartizācijas procesā uzmanīgi jāvērtē situācija saistībā ar katra standarta izveidi, apstiprināšanu, ieviešanu un jāatrod racionāls līdzsvars starp standartizāciju kā ierobežojošu faktoru un radošumu – atļaušanu brīvi izpausties, radot jaunus – “nestandarta” – risinājumus.

4.1.7. *Ieteikums Nr. 1*

EESK iesaka turpmākajos Komisijas paziņojumos un citos saistītajos dokumentos informēt visus iesaistītos dalībniekus par nepieciešamību pēc līdzsvarotas pieejas IKT standartizācijā – standarti kā ierobežojošs faktors pret radošumu (*creativity*).

4.2. **Neatbilstības attiecībā uz prioritārajām jomām dažādos dokumentos par standartizāciju**

4.2.1. Komisijas paziņojuma 3.1. punktā noteiktas iepriekš minētās piecas IKT standartizācijas prioritārās jomas:

- mākoņdatošana (*cloud computing*),
- lietiskais internets (*Internet of Things – IoT*),
- **5G sakari** (*5G communications*),
- **kiberdrošība** (*cybersecurity*),
- **(lielo) datu tehnoloģijas** (*(big) data technologies*).

4.2.2. Tajā pašā laikā paziņojuma tekstā ir atsauces uz ikgadējo IKT standartizācijas mainīgo plānu (*Rolling Plan for ICT Standardisation 2016*). Zemāk uzskaitītas 2016. gada IKT standartizācijas mainīgajā plānā apzinātās un aprakstītās jomas:

3.5.	Galvenie veicinātājfaktori un drošība (<i>Key enablers and security</i>)	95
3.5.1.	Mākoņdatošana (<i>Cloud computing</i>)	96
3.5.2.	Publiskā sektora informācija, atklātie dati un lielle dati (<i>Public Sector Information, Open Data and Big Data</i>)	101
3.5.3.	e-pārvaldība (<i>eGovernment</i>)	106
3.5.3.1.	DCAT lietojumprofils datu portāliem Eiropā (<i>DCAT Application profile for data portals in Europe</i>)	107
3.5.3.2.	Apmaiņa ar metadatiem par atkārtoti izmantojamiem sadarbības aktīviem (e-pārvaldība) (<i>Exchange of metadata on re-usable interoperability assets</i>) (<i>eGovernment</i>)	107
3.5.3.3.	Pamatterminoloģija sadarbīgu risinājumu izstrādes atvieglošanai (<i>Core Vocabularies to facilitate the development of interoperable solutions</i>)	107
3.5.4.	Elektroniskā identifikācija un uzticamības pakalpojumi, tai skaitā e-paraksts (<i>Electronic identification and trust services including e-signatures</i>)	109
3.5.5.	Radiofrekvenciālā identifikācija (RFID) (<i>Radio Frequency Identification (RFID)</i>)	112
3.5.6.	Lietiskais internets (<i>Internet of Things</i>)	114
3.5.7.	Tīklu un informācijas drošība (<i>Network and Information Security</i>)	120
3.5.8.	e-privātums (<i>ePrivacy</i>)	124
3.5.9.	e-infrastruktūras pētniecības datiem un intensīvas datu apstrādes zinātnei (<i>E-Infrastructures for Research Data and Computing-Intensive Science</i>)	127
3.5.10.	Platjoslas infrastruktūras kartēšana (<i>Broadband Infrastructure Mapping</i>)	131
3.5.11.	Digitālā kino saglabāšana (<i>Preservation of digital cinema</i>)	134

4.2.3. Lai gan šie divi dokumenti – Komisijas paziņojums un IKT standartizācijas mainīgais plāns 2016. gadam – ir saistīti un savstarpēji papildinoši, tajos lietota atšķirīga terminoloģija. Neviens no abiem dokumentiem nav norādīta šī saite starp vienādajām standartizācijas jomām.

4.2.4. Ieteikums Nr. 2

EESK iesaka nodrošināt konsekveni attiecībā uz tām IKT standartizācijas prioritārām jomām, kurām ir atšķirīgi nosaukumi Komisijas paziņojumā un ikgadējā IKT standartizācijas mainīgajā plānā. Lai nodrošinātu atbilstību starp šiem dokumentiem un visiem savstarpēji saistītiem tekstiem, ir jāizmanto vienota terminoloģija.

4.3. IKT standartizācijas prioritāšu izvēle

4.3.1. Komisijas paziņojuma 3.1. punktā uzskaitītas piecas izvēlētas IKT standartizācijas prioritārās jomas; tajā minēts: “Šīs jomas tika izvēlētas, pamatojoties uz ieteikumu, kas saņemts no Eiropas daudzpusējā ieinteresēto personu foruma par IKT standartizāciju, kurš apvieno nozares ieinteresētās personas, standartu noteicējus, valdību un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus. **Sabiedriskajā apspriešanās apstiprinājās plaša vienprātība attiecībā uz šeit izklāstītajām prioritātēm.**”

4.3.2. Sabiedriskā apspriešana notika no 2015. gada 23. septembra līdz 2016. gada 4. janvārim, un tajā piedalījās 168 dalībnieki. Apspriešanas rezultāti ir atspoguļoti dokumentā **Synopsis report on the public consultation “Standards in the Digital Single Market: setting priorities and ensuring delivery”**.

4.3.3. Tā kā aptaujas rezultāti ir ņemti vērā, izvēloties IKT stratēģijas prioritārās jomas, kas atspoguļotas Komisijas paziņojumā un ietekmē lielu daļu Eiropas uzņēmēju, salīdzinoši nelielā (168) respondentu dalība varētu radīt nepieciešamību pēc papildus informācijas par respondentu sastāvu.

4.3.4. Atskaitē pieejama informācija par aptaujāto grupām ⁽²⁾.

4.3.5. Kā redzams, liela daļa no respondentiem ir dažādas standartus nosakošas organizācijas. Salīdzinoši neliela daļa ir izstrādātāji un ražotāji – tie, kas cieši seko tirgus vajadzībām, nosaka vai seko līdzi tehnoloģiju attīstības tendencēm un kam ir savi attīstības plāni. Absolūtā izteiksmē to skaits ir neliels.

4.3.6. Sabiedriskās apspriešanas rezultāti, kas ir atspoguļoti dokumentā *Synopsis report*, sniedz informāciju par izvēlētajām jomām, tomēr nenorāda, cik un kādas jomas vispār tika apspriestas (rezultāti neatspoguļo arī jomas, kas minētas Ikgadējā IKT standartizācijas mainīgajā plānā). Tāpat nav norādīts, kas tās izvēlējās, un, ja sākotnējā sarakstā bija vēl kādas citas jomas, kādi bija viedokļi.

4.3.7. Ieteikums Nr. 3

Nemot vērā IKT standartizācijas prioritāšu izvēles svarīgumu, **EESK iesaka** sniegt izsmeļošāku informāciju par prioritāro jomu izvēles pamatotību, metodiku un rezultātiem.

4.4. Paziņojuma aprites cikls

4.4.1. Komisijas paziņojumā minētas daudzas konkrētas, laika gaitā mainīgas lietas, tostarp prioritārās jomas, galvenās darbības, galvenie termiņi un daudzas citas. Tas nozīmē, ka šāds dokuments – Komisijas paziņojums – nevar būt paredzēts ilgākam laika posmam.

4.4.2. Tāpēc ir vajadzīga konkrēta un praktiski pielietojama kārtība, kurā norādīts, kādā veidā un cik bieži dokuments tiks pārskatīts, tiks veiktas sabiedrības apspriešanās, pieņemti lēmumi, veikta darbību plānošana un citas darbības, proti, jāplāno dokumenta regulāra aprites cikla vadība un atbilstošas aktivitātes.

4.4.3. Ieteikums Nr. 4

Lai nodrošinātu, ka visiem iesaistītajiem dalībniekiem ir labāka izpratne par Komisijas paziņojuma iedzīvināšanu un pēctecību, **EESK iesaka** sniegt informāciju par regulārajām darbībām, kas būs kā papildinājums vai arī turpinās Komisijas paziņojumā iesākto.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/image/document/2016-17/synopsis_report_on_the_public_consultation_-_standards_in_the_digital_single_market_setting_priorities_and_ensuring_delivery_15264.pdf

4.5. **Nepietiekami aplūkoti jautājumi**

4.5.1. Komisijas paziņojumā ir minēti daudzi aspekti saistībā ar IKT standartizācijas prioritāšu izvēli, kā arī plānotajām aktivitātēm saistībā ar tālāko darbību. Tomēr, iepazīstoties ar Komisijas paziņojumu un saistītajiem dokumentiem, EESK izpētes grupa konstatēja, ka ir vairāki sabiedrībai svarīgi aspekti, kas paziņojumā vai nu nav skarti vispār, vai arī pieminēti tikai virspusēji – “garām ejot”.

4.5.2. Kaut arī Komisijas paziņojuma būtība ir noteikt IKT standartizācijas prioritāros virzienus un ar to saistītās darbības, šī dokumenta ieviešana un īstenošana tiešāk vai netiešāk ietekmēs arī tādas jomas kā:

- patērētāju tiesības,
- mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) darbība,
- nodarbinātības un darba vietu nodrošinājums,
- darba laiks un darba apstākļi,
- piekļuves IKT iespējas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām,
- vides aizsardzība,
- dažādi citi ar sociālo aspektu saistīti jautājumi.

4.5.3. EESK norāda, ka standartizācijas procesa laikā jāpievērš uzmanība šādiem aspektiem:

- “kopēju vienlīdzīgu darbības apstākļu” nodrošināšana visām ieinteresētajām pusēm,
- tam, ka ir būtiski uzsvērt standartizācijas jautājumus ES divpusējos tirdzniecības nolīgumos,
- tam, kā ir norobežotas (standartu) darbības jomas,
- darbinieku prasmju atbilstība standartu prasībām,
- darba ņēmēju pamattiesības,
- pilsoniskās sabiedrības pārstāvju iesaistīšana dialogā.

4.5.4. *Ieteikums Nr. 5*

Lai visiem iesaistītajiem dalībniekiem būtu pārlicība, ka Komisija, sagatavojot paziņojumu, ir izvērtējusi ne tikai jautājumus, kas ir tieši saistīti ar IKT standartizācijas prioritātēm, bet arī novērtējusi izvēlēto prioritāšu ietekmi uz dažādiem ar sociālo aspektu saistītiem jautājumiem (sk. LESD 11. pantu), **EESK iesaka** turpmākajos Komisijas paziņojumos iekļaut konkrētu informāciju par dažādu ieinteresēto pušu līdzdalību un par šādas pieejas IKT standartizācijas jomai sociālajām sekām, kas jau tagad ietekmē visu sabiedrību kopumā.

Briselē, 2016. gada 21. septembrī

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Georges DASSIS*